

NASZA MYŚL

MIESIĘCZNIK
✻ MŁODZIEŻY ✻
SZKÓŁ ŚREDNICH

✻ ✻ NR. 3. ✻ ✻

KRAKÓW
NARŁADEM KOMITETU RODZICIELSKIEGO, GIMNAZJUM IV,
IM. H. SIENKIEWICZA W KRAKOWIE.

1929.

HURTOWNIA FUTER

Rok zał.

KONFEKCJA FUTRZANA DAMSKA
I MĘSKA

Rok zał.

1870.

K. R. MOOR, Kraków, Grodzka 13

1870.

Telefonu Nr. 17.

CUKIERNIA

Józef Siermontowski

Kraków, ul. Bracka 7

poleca: torty, babki, makowce, przekładańce
i cukierki na drzewko, andruty, masy na
strucle i lukry, również ciasta deserowe
i herbatniki.

PRAKTYCZNE PODARKI NA GWIAZDKĘ

poleca

Materiały i narzędzia introligatorskie
dla amatorów

„Grafika“

FR. TERAKOWSKI i Ska

Kraków, ul. Gołębia L. 3.

Tel. 2572.

Rok zał. 1921.

SKRZYPCE

STRUNY DO SKRZYPIEC,
SZKOLNE i KONCERTOWE

z najlepszych fabryk poleca

JÓZEF ZAJĄC, Kraków,
ul. Florjańska L. 21. I piętro.

Magazyn towarów białych, skład płócien i bielizny stołowej

Witolda Truszkowskiego dawniej K. Niesiołowski
Kraków, Sukienice L. 24, 25.

Poleca na sezon zimowy: znakomite Kamgarny i Szewioty białskie, oraz
wszelkie tkaniny bawełniane wyrobu krajowego. — Ceny umiarkowane!

Poselska 15.

NA DRZEWKO

Poselska 15.

poleca

Wielki wybór cukierków ozdobnych, przyjmuje zamówienia na torty,
strucle, przekładańce i t. p. ciasta świąteczne — oraz przyjmuje mak
do tarcia. — Soki owocowe, konfitury. — Owoce kandyzowane.

Poselska 15.

Cukiernia R. Pieczarki, Kraków

Poselska 15.

NASZA MYŚL

MIESIĘCZNIK

WYDAWANY PRZEZ UCZNIÓW GIMNAZJUM IV. IM. H. SIENKIEWICZA
W KRAKOWIE.

TREŚĆ: Na Wielkie Dni! — Grajek (wiersz). — Przed nadejściem wiosny. — Wiosenny krzew (wiersz). — Gazeciarka. (Autent.). — Święta Wielkanocne w Helnanie pod Kairem. — Cudze chwalicie swego nie znacie. — Baśń. — Dla Ojczyzny. — Gimnazjum a praktyczne poglądy na świat. — Głos studenta. — Szanowanie oczu. — Z przechadzek po Rzymie. — Z głosów prasy krakowskiej o „Naszej Myśli“. — Kronika. — Ze sportu. — Dla narciarzy. — Odznaka za sprawność. — Wyjeżdżka uczniów gimnazjum IV. do Zakopanego. — Przegląd filmowy. — Dział radjowy. — Z filatelistyki. — Wśród nadesłanych książek i czasopism. — Czasopisma studentek w Polsce. — Humor. — Zagadki. — Odpowiedzi Redakcji. — Apel do kolegów i czytelników.

Na Wielkie Dni!

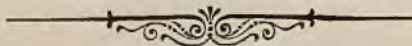
Zbliżają się „Święta Wielkanocne“! Przygotowujemy się do nich rekolekcjami, spowiedzią, Komunią św. i postem wielkotygodniowym. Wielkie to święta dla nas, Polaków, nierównie ważne jak „Bożego Narodzenia“. Jak w dniu „Bożego Narodzenia“ rodzi się Ten, co świat miał zbawić, tak teraz w dni Wielkiej Nocy, gdy:

Zmartwychwstał Ten, zmartwychwstał On
co nosi cierń u skroni,
Na ołtarz wszedł, na złoty tron:
Po za nim dzień, dzień wschodzi —

rok w rok wlewa się w nas otucha i nadzieja, iż Dzień ten Zmartwychwstania — jak Chrystusa, tak i naszego być powinien. Zgoda, miłość, wyrozumienie niech będzie hasłem naszym.

W imię tych hasel życzy serdecznie P. T. Rodzicom, Dyrekcji Zakładu, Gronu Nauczycielskiemu, wszystkim kolegom i przyjaciółom naszego pisma „Wesołego Alleluja“

Red. „Naszej Myśli“.

Grajek.

Przyszedł sobie... ugorami...
Ze śpiewami, ze skrzypkami,
Ze swą dolą, swą sierocą,
Szafirową przyszedł nosa
I pod drzewem siadł.

*

I zatargał w strunę śpiewną,
I pieśń wygrał taką rzewną,
Że jak jęk się w dal — poniosła,
A skarżąc się — rosła, rosła,
Idąc, płynąc w świat.

W opalowej gwiazd powłoce,
O bezbrzeżnej grał tęsknocie
I o czarnej grał rozpaczy,
Co bezdomnych gna tulaczy,
Hen — w tajemny był...

*

Potem wstał — i sam sierocy
Poszedł w zbladłe cienie nocy,
Swą tulaczą powlekl dole,
Przez zamarle, puste pole,
Szedł i wierzył... w świt...

Czesław Piasecki (kl. VII a. g. IV)

Przed nadejściem wiosny...

Początek marca!... Wszak to już zwykle pierwsze wiosny widzimy świty. Po zimowym śnie zwolna przeobraża się „martwa“ natura, poczynając zrywać pęta zimowego życia raczej martwoty i przebojem mimo burz i zawiei idzie naprzód — ku słońcu, ku krasie, ku pełnemu życiu! „Zniknęły już śniegi, spłynęły już rzeki...”

Tego roku żywioły natury w długiej były walce: groźne mrozy dotkliwie i długo dawały się we znaki ludziom, silne zaś opady śnieżne wróżą przy ciepłym wiośnennym, wylewy rzek — i zniszczenia! Jak nie rok rocznie borykać się będzie przyroda, zanim wejdzie w wiosenne swe prawa. jaśniejsze życie i w dary, niesione ludzkości. A człowiek, cóż ma poczynąć wobec tych żywiołowych sił natury? O co prosić i modlić się ma wobec przebytych zimowych kataklizmów i obaw wiosennych? Mówi słusznie sławna nasza poetka: Módl się ty (z wiosną) o jasne słońce, módl o jaskółkę pełną strzechę i skowronka śpiew; dla tych ramion, co się trudzą, módl się o siłę, bądź tym, co płaczą — pociechą, dla tych co cierpią — proś o cierpienie ich wytrwanie, proś — o te jabłka na jabłoni co ocienia sady nasze, a przedewszystkiem o to: „by ziemia ta rodziła dużo zboża... dużo chleba...”

Wszystko to zwolna, z wiosną, zezasem przyjdzie, przyjść musi. W walce zimy z wiosną, w walce ciemności i mrozów — zwyciężyć musi jasność i lazur pogodnego dnia... Po huraganach, po walkach nadejdzie, ukojenie... Taki jest zwykle porządek rzeczy. Walka! Kto walczy, ten tylko zwycięża i zbiera plony i owoce!

Więc i Ty, młody, w chwili gdy zimę - nędzę, wiosna już wypędza — a

Świat w radości uroczszej, zwraca serca i oczy

Ku złocistej jutrzence, ku wiosence, wiosence! —

otrząśnij się, wejdź w siebie, zgłębiaj niezbadane tajniki wiecznie odmładzającej się przyrody i walcz tak usilnie z sobą, z swymi narowami — jak walczy zima z wiosną, jak walczy natura, która zanim przyniesie ludziom pewne plony i ukojenie, musi stoczyć walny bój z temi elementami, które wreszcie jej samej i ludziom plon stokrotny przyniosą. Trzeba walki o wszystko... o wszystko: „O słoneczko raźniejsze, o dnia blaski cieplejsze... — by gromy życia, wszelkie chmury, z Wiosną się zmieniać poczęły — lazury...”

Redakcja.

Wiosenny krzew.

Zrodził go wiosny ciepły wiew,
Karmila, ziemia - matka,
Do snu układał ptaszac śpiew,
Łan zbóż — to jego chatka.

*

Złotych promieni słońca, skry,
Dawały wiare, w życie,
A rówieśników zastęp pstry,
Udział rad obficie...

*

I rośl szczęśliwy pośród zbóż,
Nieznany, obcy światu,
Siejąc w krąg siebie wonie róż —
I nosił imię kwiatu.

*

A skoro lata rozbrzmiał śpiew,
Zmęźniało dzieck a serce,
Z wątlej roślinki wyrósł krzew,
Zdobiający pól kobierce.

*

Lecz przyszedł burzy groźny czas:
Zerwał się wicher szalony,
I niszcząc wszystko, zniszczył wraz,
Różyczki krzew — skulony.

*

Zniszczył i uszedł — pośród pól,
Łzą się krzew biedny obleka:
Nie dziwiecie się, wszak takiż ból,
I w sereu bywa — człowieka...

H. Frankiewicz (kl. VIII b. g. IV).

Gazeciarka.

(Autentyczne).

Ciemno już całkiem na dworze, wiatr świszczy i chloszcze nielitościwie przechodniów. Mróz, zacięty wróg ludzkości, utrudnia oddech. Każdy skurczony, zziębnięty, dąży śpiesznie do domu, by jak najprędzej spocząć w ciepłym pokoju i rozgrzać zgrabiące palce.

Tylko biedna gazeciarka nie ma żadnego ciepłego kącika, żadnego schronienia. Siedzi na plantach. To jej dom. Obok niej stoi garnek, stary, dziurawy z węglami rozżarzonemi, który jej zastępuje piec. A jak ubrana! Mój Boże, czy wogóle można nazwać ubraniem! To stos lachmanów, brudnych, potarganych. Twarz ciemna od brudu, pomarszczona. Nogi poobwijane w szmaty, które się już całkiem rozlatują.

Noc nadchodzi. Trzeba pomyśleć o spaniu. Nie wiele ma z tem kłopotu. Przecież dosyć jest krzaków, które mogą doskonale posłużyć za dach; śnieg miękki zaprasza gościnnie. To wystarczy.

Nie wiem już dobrze gdzie, dostaje obiad, a czasem trochę mleka. które gotuje, wsadzając z garnuszkiem do garnka z węglami. Czasem dostanie suchą bulkę w jakimś spożywczym sklepie.

Pomimo tych niedostatków, zimna, nie żebrze. Jest już przecież stara i niejedno musiała już przeżyć, a jednak nigdy nie traci humoru. Takich biedaków jest tysiące. Rzadko kto zwraca nań uwagę. Wszyscy zajęci wyłącznie sobą, wiedzą, że im jest zimno, ale, że jeszcze zimniej może być tej starej kobiecie, to mało kogo obchodzi. Czasem tylko, jakiś litościwy przechodzień, kupując gazetę, doda jej kilka groszy.

Ale wreszcie znalazł się ktoś, kto się zaopiekował naszą biedną gazeciarką. Nocuje teraz u SS. Albertanek. Twierdzi jednak z humorem, że śnieg był o wiele wygodniejszym łóżkiem, niż to, na którym śpi obecnie.

Kochani Czytelnicy i Czytelniczki! Proszę Was bardzo, że, jeżeli kiedy zobaczycie taką biedną gazeciarkę, dopomóżcie jej, dając jej parę groszy, a uszczęśliwicie biedną staruszkę. A. Sikorska (ucz. kl. V).

Listy egipskie.

Dr Adam Gadomski.

Helnan, Egipt 1925 r.

Święta wielkanocne w Helnaniu pod Kairem.

(Polska placówka na ziemi egipskiej).

Polska grupa na Międzynarodowym Kongresie Geografów w r. 1925 w Kairze, sam dzień Wielkanocnych Świąt, spędziła w przemyłej atmosferze polskiego pensjonatu „Wanda“ w Helnaniu. Pensjonat ten jest własnością Polki p. Bilińskiej, która od lat kilkunastu utrzymuje z wielkiem poświęceniem tę polską placówkę na ziemi egipskiej. Lata bowiem wojenne 1914—1920 przyniosły właścicielce wielkie straty z powodu zupełnego braku klienteli polskiej tak, że nawet była zmuszoną sprzedać dom i obecnie dzierżawi tylko budynek, będący dawniej jej własnością. Dom zbudowany w stylu egipskim, pośród ogrodów, sprawia mile wrażenie. a z tarasów zaś dachu, roztacza się przepiękny widok, z jednej strony na skaliste partje „Wadi - Hofu“, z drugiej zaś na widne, po drugiej stronie Nilu, piramidy, te olbrzymie budowle, wysiłku wielu tysięcy niewolników, oraz władczej woli jednego faraona.

Dawni władcy starożytnego Egiptu bowiem, chcąc zapewnić sobie spokój życia pozagrobowego jeszcze za życia swego, polecali budować

Cmentarz.

dla siebie owe pośmiertne schronienia, w kształcie olbrzymich piramid. Największa z kilkudziesięciu piramid egipskich, piramida „Cheopsa“, liczy około 150 m. wysokości, tworząc pewnego rodzaju olbrzymią sztuczną górę, sterczącą z pustyni piaszczystej. Cały Egipt, jak długi i szeroki, jest właściwie jedną wielką pustynią, której środkiem przepływa błogosławiona przez mieszkańców, życiodajna rzeka, Nil. Gdyby nie rok roczne wylewy tej rzeki, użyźniające kraj i nawadniające jego glebę, byłby kraj szczerą pustynią, dla braku opadów deszczowych. Jednakowoż dzięki pojedynczym wylewom Nilu, rolnictwo w Egipcie stoi bardzo wysoko, a kraj produkuje wielkie ilości zboża i bawełny.

Zauważyć tu należy, iż rolnik egipski, nie zna racjonalnej gospodarki rolnej i dotąd posługuje się motyką, jako głównym narzędziem rolniczym.

Sam Helnan leży w oazie Nilowej, jednak wokół miasteczka ściele się już martwa skalista pustynia. Trudno się jest początkowo przyzwyczać do tego odmiennego krajobrazu dla nas Polaków, mieszkańców, raczej już północy i dlatego nasza garstka geografów przybyła tutaj jeszcze przed Wielkanocą (podezas gdy przeważna część wycieczki bawiła jeszcze w Kairze) czuła się w otoczeniu polskiego, nawet pensjonatu, obco. Rzecz jednak charakterystyczna. Z chwilą, gdy skończyły się wszelkie bieganiny kongresowe, gdy na chwilę ustąpiło nerwowe życie Kairo, nastąpiła reakcja a przeważna część osób, odczuwała pewnego rodzaju tęsknotę, za daleko

Oaza.

pozostawioną ojczyzną, a zwłaszcza za drogiemi sercu osobami. Ta tęsknota za krajem jest zrozumiała, skoro tylko wypadnie się z gwaru życia codziennego, popłynie wśród odpoczynku z falą myśli, związanych z otaczającym nas krajobrazem pustyni i piramid. To, co bowiem wywiera największe wrażenie w Egipcie, to pustynia i piramidy nastrojają na pewnego rodzaju poważny ton: pustynia ma wprawdzie swoje bardzo intensywne życie, ale tylko w pewnych rzadkich chwilach w czasie gwałtownych burz i ulew, zresztą sprawia wrażenie martwego krajobrazu, skały spękane, żwiry i piaski; piramidy zaś są wielkimi grobowcami, już zdala bardzo widocznymi, a jako pomniki smutku, doskonale dostrajają się do otaczającej pustyni.

Wszystko to razem wzięte, na wrażliwe osoby wywiera skutek i nastroja na pewien odcień smutku.

Jednakowoż, gdy w dzień Wielkiejnocy przybyła cała prawie wycieczka polska na gościnę do p. Bilińskiej, ożywiło się w polskim pensjonacie. Wycieczka bowiem polska, na Międzynarodowy Kongres Geografów w Kairze, składała się z 40 i paru osób, a wyruszyła ona z kraju w marcu 1925 r., drogą na Wiedeń, Triest, Aleksandrję.

(Dokończenie w następnym numerze).

„Cudze chwalicie, swego nie znacie“!

Oto nagłówki, jaki należałoby tam wszędzie postawić, gdzie dochodzą słuchy sarkau, mów i ironij, na urzadzania nasze polskie! Ileż to pogardliwych takich słów można usłyszeć! Precz z tym sarkazmem, z tą ironją, z tem rzucaniem w oczy zagranicy, a zachwalania zagranicznych stosunków! Umiejmy swoje doceniać! Czyż nasza obecna Polska nie odważyła się na „heroizmy“ wprost prawie w każdej dziedzinie działalności państwowej? I to nie tylko państwowej, ale na każdym polu, wyrażającym życie narodu!

Jeżeli mowa o politycznej działalności, to z Polską liczy się Liga Narodów, ustawicznie odwiedzają nas goście z zagranicy, prasa zagraniczna żywo interesuje się naszymi sprawami („Times“, „Temps“, „La Serena“). W dziedzinie życia społecznego i ekonomicznego, wypłynęły nowe „kryterja“ (Erazm Majewski: Kapital), coraz mniej slyszy się o strejkach; jeżeli chodzi o wyrobienie techniczne, to mamy nowe fabryki: automobili (Ursus, Ste-Tysz), chemiczne „nowy Chorzów“ (pod Tarnowem) i t. d. A teraz spoglądając na kulturę naszą, możemy się poszczycić, że niektóre z miast naszych, naprzykład Poznań, dorównują zagranicy, co do urzadzzeń. O żywotności naszej świadczą dalej stosy całe wydawanych z każdym dniem ksiązek. Naszych fachowców m. in. robotników, zagranica chętnie przyjmuje, jako doskonały i produktywny materiał.

Pominęliśmy taką kwestję, jak „Żegluga morska“, która coraz to nowsze odnosi sukcesy; niedawno temu, imiona statków naszych byly notowane na dalekich krańcach Ameryki i Afryki („Gdynia“, „Lwów“, „Niemen“). Czy to nie chluba nasza polska?

A lotnictwo? nasze „awionetki“ z sierżantem Działyńskim na czele; nieudaly wprawdzie, ale lot przez Atlantyk „Pilsudskiego“, a lot do Tokjo kap. Orłowskiego i tyle innych wawrznów lotnictwa polskiego. Zaznaczyć przy tem trzeba, że idea lotnictwa tak jak zagranicą, jest szerzoną po szkołach (kursa modelarstwa).

W dziedzinie sportu, nazwiska polskie przechodzą przez usta świata (Konopacka, Czech, Ripper, Królikiewicz, Szosland), choćby tych tylko wspomnieć!

A z ostatnich dni „Polak królem murzynów“, „przygotowanie Kowalskiego do nowego lotu przez Atlantyk“, „poszukiwanie polskich oficerów za granicą“, a „clou“ wszystkiego, „otwarcie Powszechnej Wystawy w Poznaniu“.

Wszystko to, jeden przyklad, pelni życia naszego. Odnosimy triumfy i na polu literackim, naukowym, politycznym, społecznym, ekonomicznym, kulturalnym — jakąż gałęź właściwie pracy nie jest u nas w rozwoju?

Temi jaskrawymi dowodami „wytrzymy oczy“ wszystkim „niezadowolenciom“. Polska żyje pełną piersią; począwszy od najmłodszych (młodzieży uczącej się).

Słusznie też jeden Amerykanin, może trochę przesadnie, wyraził się że jeśli nadal w Polsce taki postępek będzie wtórował życiu, to Polska wkrótce może nawet przewyższyć samą Amerykę. Czy te słowa obco-krajowca, nie są dla nas pełnią „satisfakcji“, dla naszego rozwoju? Ale jak dotąd, nie wszyscy chcą widzieć ten „żar“ życia, kotłujący w łonie naszej Polski!

My młodzi zatem uświadamiamy innych nieświadomych, że Polska dwudziestego wieku, to rokująca „wszechpotęga“, nie potrzebująca oglądać się na zagranicę, jako wzór. „Cudze znajmy, Swoje chwalmy!“ bo jest już w istocie czemś się światu pochwalić! Szp. (kl. VIII b. gimn. IV).

Baśń.

Sni mi się baśń, marzenie, dziecinna baśń tęczowa:
Wśród głuchej nocy słyszę, czarownych pieśni słowa.

*

I widzę świat miniony, zlocista nić się wije .
I zda się — wszystko wkoło, słonecznem życiem żyje.

*

Budzi się w cichej nocy, coś, czego nigdy nie było,
Coś, co w zamkniętem kole, na świat się w bajce zrodziło.

*

Z prześnionych snów się budzi, pełnia cudownej mocy,
Gdy baśni przyszła chwila, wśród owej głuchej nocy.

*

A kiedy z pierwszym blaskiem, godzina czarów minie,
W złotych promieniach słońca — świat baśni się rozplynie.

*

A chociaż jeszcze drgają, przebrzmiałej baśni tony,
Próżno wyciągam ręce — nie wróci, sen prześniony.

M. Uznański (kl. IV b. gimn. IV).

Dla Ojczyzny!

Polak, chociaż stąd między narodami słynny,
Ze bardziej niżli życie kocha kraj rodzinny,
Gotów zawždy rzucić go, puścić się w kraj świata.
W nędzy i poniewierce przeżyć długie lata,
Walcząc z ludźmi i z losem, póki mu śród burzy
Przyświeca ta nadzieja, że Ojczyźnie służy.

Mickiewicz „P. T.“

Działo się to rankiem szarego, ponurego dnia listopadowego. Po-
zółkle liście, miotane ostrym wiatrem, latały w powietrzu jak ptaki. —
W rowie, przy drodze, grzała się przy ognisku gromadka chłopców. Do
obrony mieli kilka starych strzelb, rewolwerów i szabli. Na młodych
twarzach malowały się wyraźnie przebyte trudy. Broniąc powierzonego
im odcinka, od kilku dni nie w ustach nie mieli. Cudem można nazwać,
że do tej chwili utrzymali się. Cóż bowiem znaczy ta garstka wobec tak
ogromnych tysięcy wrogów. — Tymczasem, jako całą ich osłonę starczył
im brzeg rowu i krzaki.

Pośród obrońców zwracało na siebie uwagę dwóch braci, z których
jeden liczył najwyżej lat osiemnaście, drugi dwanaście. Obydwaj pocho-
dzili z rodziny, która się dobrze zasłużyła Polsce. Dziadek powstaniec,
zginął w kopalniach sybirskich, ojciec zaś poległ z ręki Moskali w po-

czątkach wojny o niepodległość. Obydwaj chłopcy byli jedyną pociechą matki wdowy. Jednak, gdy Ojczyzna znalazła się w niebezpieczeństwie, na pierwszy Jej głos, obaj sieroty, zaciągnęli się w szeregi bohaterskich Hallerczyków.

Niebawem miał się ich los rozstrzygnąć. Niemcy za wszelką cenę pragnęli sforsować, ważny dla transportów, odcinek. Już od godziny 8 rano otworzył nieprzyjaciel groźny na pozycję Hallerczyków ogień. Nasi obrońcy odstrzelowali się zrzadka, oszczędzając resztkę naboju na ostatnią, decydującą chwilę. Ta wymiana strzałów na odległość skończyła się jednak wkrótce, gdyż Niemcy czując po swojej stronie przewagę, ruszyli do ataku. Żadnemu z chłopców, choć mieli pewność, że zbliża się ostatnia chwila, nie przyszło na myśl złożyć broń, aby ocalić życie. Przywitani nacierających coraz bliżej gęstą salwą.

Szczególnie wzruszającym momentem było, jak złotowłosey chłopaczek, sam nie umiejący jeszcze strzelać, podawał nabitą broń starszemu bratu. Zdarzyło się, że kiedy poraz ostatni zwrócił się do niego z nabitą bronią, starszy brat chwycił się nagle za piersi i z okrzykiem: „Jeszcze Polska nie zgi...“ — zwałił się na ziemię francuska, zdala od umiłowanej Ojczyzny.

Niemcy dopadli rowu. Tratując po wszystkim, pognali jak huragan dalej.

Cisza spowila małe pobojowisko, jakby w mgławą szatę milczenia, pod którą, zdalo się nie żyje, a jednak coś tętni gorącym echem ofiarnej miłości — Ojczyzny! Słońce, które skryło się za zwały chmur, by nie patrzeć na okropny mord, teraz zerknęło ciekawie, cicho wypłynęło z kryjówki i rzuciło jasny, lagodny promień na złotą główkę, spoczywającą spokojnie snem nieprzespanym na ciele brata.

Andrzej Klodziński (kl. V, gimn. II im. św. Jacka)

Gimnazjum a praktyczne poglądy na życie!

Niewątpliwie słyszy się nieraz „ukończył gimnazjum, to już człowiek dojrzały“. Czy w istocie?

Ileż to takich wypadków da się naliczyć, gdzie młodzieniec czy panna po skończeniu gimnazjum i oczywiście po zdaniu matury, tego egzaminu dojrzałości, to „noworodek“, nie wiedzący, w którą stronę się obrócić? Dopiero dzięki intensywnej interwencji rodziców „dziecko“ takie zostaje wprowadzone w życie. A ileż tu teraz tragedij, zawodów, „okropności“ wezmę tu, choćby ten przykład, że w gimnazjum pod wodzą rodziców i przelożonych, bywa „świętem“ dzieckiem, na uniwersytecie zaś jednym z członków skrajnej partji, a ile to temu podobnych przykładów możnaby naliczyć? Gdzież więc tkwi przyczyna tych „zwichnień“ życiowych? Przyczyna tkwi w niedojrzałości osobnika do życia na szerokiej arenie świata.

Dlaczego tak mało porusza się w gimnazjum kwestje obchodzące w pierwszym rzędzie każdego z „dojrzewających“, będące podstawą jego przyszłego życia, mające być „moralną opoką“ prawd życiowych. A przecież gimnazjum nosi miano zakładu ogólno-kształcącego.

Ale trudno; kwestje te dzisiaj nabierają żywotności. Musimy być przekonani, że w przyszłości będzie lepiej. Ta kwestja „praktycznego

zapatrywania“ na życie, dopiero w ostatnich latach nabrała „tempa“ w docenianiu ze zwrostem spraw, dotyczących okresu dzisiejszego, powojennego.

R. Wir (kl. VIII b).

Głos studenta.

1. Oszaleć przyjdzie! Młodzież nic nie umie, nie potrafi i nic nie chce!! — ze wszystkich stron! — Przy stole, w salonie, w tramwaju, w poczekalni, w domu, w szkole — nic innego, tylko, jeśli o młodzież chodzi — zawsze beznadziejnie źle i źle!
2. Spokojnie. Poczekaj — powiedzieli ci więc...
  1. Ale nie powiedzieli, tylko krzyczeli — nie, źle mówię, z okropnym wyrazem twarzy gderali, gderają i będą gderali nad rozlazłością i niedołęstwem nas młodych!
  2. No dobrze. Spokojnie, powiedz na zimno — tak tylko dla siebie i dla nas dwu — czy to tak znowu naprawdę „gderają“ — i jeśli tak — to czy bezpodstawnie, czy dobrzeby było, gdyby nas ciągle chwalili — i czy mieliby zaco?
  1. Nie „ciągle chwalili“, — ale naodwrot, gdyby wiecznie tylko nie ganili byłoby z pewnością lepiej.
  3. Słusznie. Znalazłoby się coś i z dobrej strony wyciągnąć.
    1. To nie daje nic — takie wyrzekanie bezustanne. Nie wystarczy z machnięciem ręki orzeknąć „nie umieją, nie potrafią, nie chcą“, — bo to prowadzi do naszego zniechęcenia, które przez niezadowolenie ciągnie uparcie do bezczynności. Nam trzeba słów: „umiecie, potraficie, chcecie — musicie chcieć! Spróbujcie, — chodźcie, — zobaczycie co w was jest!“
    2. Powiedzmy to my sobie...
      1. Pewnie. Ale, ach! jestem pewny, takich słów gorących kilka z ust starszych, doświadczonych, a zadalibyśmy kłam tym „gdzież to nasza młodzież“, albo „gdzie to u nas“, lub „tak, to u narodów kultury, ale w Polsce...“ Brr, wiesz, że...
      2. Jesteś niemożliwy! Czyż mało mamy słów zachęty, mało słów gorących ze strony przelożonych, mało hasel rzuconych pomiędzy nas...
        1. To wszystko przysypane zgorzkniałym, letnim, pogardliwym popiołem powątpiewania, — a żar nie błysnie z pod tego zwalu szarego pyłu...
        2. Ależ, na Boga, któż do tego doprowadził, jeżeli nie my. Hasła były i są, zachęta do nich płynie wciąż...
        1. Wolno flegmatycznie...
        3. Nie! To nie znowu. Ale podzielam zdanie, że każde hasło, o ile ma dać owoce realne, a nie rozplywać się we frazeologii — musi się nie tylko liczyć z psychiką człowieka, ale i dbać o to, aby program, który się z hasła wyłania, nie szedł w kierunku...
        1. Tak. Wiem, wiem. „Nie szedł w kierunku rozszerzenia i wzbogacenia treści samego hasła, lecz, aby dał wskazanie, jak rozwiązać praktycznie...“
        2. No, darujecie, — ale, poco wy to wszystko mówicie. To całkiem jasne, ale co to ma do rzeczy?

1. Całkiem się dobrze ma „do rzeczy“, bo nie wystarcza „rzucić hasła pomiędzy nas“, ale, że pominię już to pogardliwe powątpiewanie, co do naszych zdolności w ich wykonaniu, trzeba nam wskazania, jak się pośród tych wszystkich hasel obracać, by wypłynąć z nich zdrowym i pewnym siebie, by być trzeźwym w poglądzie.
3. Z tem wszystkim pozwólcie, że ja zakończę tę żywą dyskusję. Trzeba, że się tak wyrażę, nam samym wziąć „do kupy“. Musimy się zorjentować, czego sami chcemy, a czego żąda od nas starsze pokolenie. Musimy ze zrozumieniem i szczerością przyjąć zdrowe i na doświadczeniu oparte podawane przez wychowawców prawdy, musimy dołączyć do nich gorącą chęć naszą i wzmocnić je postanowieniem, a wykazać bezapelacyjnie niezłomną wolę. Wtedy nie usłyszymy: „nie umieją, nie potrafią, nie chcą“, lecz zapalne „to młodzież nasza, polska! Umie, potrafi, chce!“ I będzie jedno wielkie szczęście, będzie jedna wielka potęga Ojczyzny, z młodych, silnych naszych dusz i czynów powstała!
Zygmunt Łada (kl. VIII b. gimn. IV).

Szanowanie oczu.

Przy badaniu uczniów, stwierdzam bardzo często, jak lekceważą sobie oni najszlachetniejszy nasz zmysł, t. j. oczy.

Cierpienia i wady oczu mają podwójne źródło: 1) wrodzone, 2) nabyte. Wrodzone wady oczu pochodzą ze złej budowy oka i są często dziedziczne. np. krótkowzroczność, daltonizm (ślepotą barw), astygmatyzm (nie symetryczna budowa soczewki lub rogówki) i t. p. Nabyte zazwyczaj z powodu nieszanowania oka, zakażenia, zanieczyszczenia (tarcie brudnymi rękami) i t. p.

Cierpienia i wady oczu nie są wcale rzadkie u uczniów i mniej więcej 5% uczniów widzi źle i 5% cierpi na wady oczu i różne choroby oczne. Obecnie, gdy każdy uczeń jest co roku badany, nie może być mowy o tem, by jakaś wada w normalnych warunkach się ukryła i każdy uczeń znać musi stan swoich oczu.

Zadajmy sobie pytanie, jak uczniowie reagują na swe cierpienia?

Co roku obchodząc klasy stwierdzam, że niestety wielu uczniów, którzy mieli zapisane szkła — nie noszą tychże, lub nie mają, wymawiając się, że im się okulary stłukły, zepsuły, lub „zapomnieli“ ich w domu. Jak można zapomnieć szkielek, gdy się źle widzi, nie rozumiem, tak samo dziwię się obojętność ucznia, który, gdy mu się szkło w okularach stłucze, chodzi miesiącami i męczy oczy, a o naprawie nie pomyśli.

Ciężkim cierpieniem oczu, bo bardzo zaraźliwym, jest jaglica, czyli egipskie zapalenie oczu, cechujące się żółtymi kropkami na spojówkach, przypominającymi kaszę jaglaną, (stąd nazwa polska „jaglica“).

Na szczęście w naszym zakładzie niema takiego chorego, zato na Kresach (np. we Wilnie) cierpienie to jest dość częste tak, że nawet założono tam osobną poradnię dla uczniów jaglicowych.

Jaglica nie leczona, prowadzić może nawet do utraty wzroku i jak mówiłem jest bardzo zaraźliwą (np. zarazić się nią można używając tego samego ręcznika mydła i t. p.).

Jak szanować oczy?

1) Każdy człowiek powinien co pewien czas dawać sobie badać oczy (w szkole czyni się to co roku).

2) W razie stwierdzenia choroby oczu, należy pilnie się stosować do polecenia lekarza, np. zakraplać oczy (nieraz w miesiącu), nosić okulary i t. p.

3) Nie należy nigdy wycierać oka palcami, bo te są zawsze pełne różnych bakterij. Do wycierania oka służy (czysta) chusteczka do nosa.

4) Nigdy nie należy obcierać się wspólnie jednym ręcznikiem, każdy powinien mieć swoje mydło, a miednicę przed myciem należy dobrze wytrzeć i przepłukać wodą, zwłaszcza, gdy się myjemy w miejscu obcym (hotel) lub stykamy się z ludźmi nam mniej znanymi (internaty).

5) Nie należy nigdy czytać przy słabem świetle i gdy się ściemnia, druk powinien być wyraźny, książka oddalona na 30—40 cm. od oczu, światło powinno padać prosto lub z lewej strony.

6) Powinno się o ile możności mało czytać wieczorami, a nigdy w pozycji leżącej.

7) Gdy oczy pieką, są czerwone, zalewają się, lub brzegi powiek są pokryte łuskami, należy zwrócić się zaraz do lekarza, podobnie, gdy przy czytaniu odczuwamy pewne napięcie lub bóle głowy.

Wreszcie pomówić pragnę parę słów o pewnym przesądzie co do noszenia okularów.

Są jeszcze ludzie, którzy twierdzą, że dzieci nie powinny nosić okularów, bo: „te oczy psują!“ Kto tak twierdzi, ten daje sobie zarazem świadectwo zupełnej ignorancji.

Statystyki szkolne stwierdzają, że np. krótkowzroczność wzrasta stale w miarę chodzenia do szkoły i oczy w razie nie noszenia szkieł stale się psują u krótkowidzów.

Natomiast kto nosi odpowiednie szkła, to oczy szanuje, bo ich nie napięta, gdyż soczewka szklanna zastępuje niedokładność soczewki oka i takową uzupełnia.

Prócz tego nosi się szkła, celem usunięcia zezu, a więc czasowo. Zepsuć się mogą oczy przez szkła jedynie wtedy, gdy pacjent nie poradzi się lekarza, lecz dobiera sobie sam nieodpowiednie lub wadliwe szkła w sklepie.

Dr. A. Klęsk, lekarz szkolny.

Z przechadzek po Rzymie.

(Z pamiętnika).

Noc była ciepła, jasna i cicha. Olbrzymia, złota tarcza księżyca wyłoniła się z za gór albańskich i płynęła wolno ku górze, po aksamitnej czerni niebios gęsto usianej złotem gwiazd. Późno już było, gdyśmy wyszli z domu i skierował się w stronę Colosseum. Słiśmy powoli, ażeby nie przerywać niczem niezmacone, ciszy. Miasto już spało. Gdzie niegdzie tylko jeszcze w oknie błysnęło światełko niekiedy ciemna sylwetka spóźnionego przechodnia przemknęła się przed oczyma a zresztą było spokojnie.

Przeszliśmy parę ulic i znaleźliśmy się, tuż koło Forum Romanum. Ruiny, oblane srebrem światłem księżyca na ciemnym tle Palatynu, wyglądały wspaniale i majestatycznie. Dumnie wystrzelały kolumnami ku niebu. Dumnie i nieustraszenie patrzyły wokół, drwiąc z tego wszystkiego, co czyhało na ich zgubę. One, co wieków tyle już przetrwały, co już tyle widziały i przeszły, miały się teraz obawiać czegokolwiek? Nie! one są nieustraszone i wieczne — szumiały cyprysy i pinje Palatynu, kładąc długie swe cienie na potężnych głazach Forum, jakgdyby je

chcąc pogłaskać i objąć swemi pieścizłowymi ramionami. Te cyprysy i pinje bowiem, nieodstępni towarzysze ruin, pamiętają wiele; one szumiały im jeszcze kołysankę, one szumiały pieśń ukojenia i pociechy, lub smutku i radości, aż teraz wreszcie szumią i szumić będą wiecznie pieśń zwycięstwa i nieśmiertelności. A glazy stoją dumne i niewzruszone. Przeszliśmy jednak Forum, nie zatrzymując się dłużej, gdyż celem naszej przechadzki miało być Colosseum. Olbrzymia ta budowla, jakgdyby wyrosła nagle przed nami — wielka — potężna — straszna! Serce zaczęło mi bić, jak młotem. Przeszliśmy zwolna ciemne przedsionki i znaleźliśmy się na srebrnej blaskiem oblanej arenie. Dookoła wznosił się zimny i surowy, wysoki na kilka pięter amfiteatr.

Stanęliśmy na chwilę, nie do siebie nie mówiąc, gdyż nie śmieliśmy profanować tej świętej ciszy. Ojciec — ujął mię za rękę i ucałował, jak drżałam. — Poznał. Milczeniem porozumieliśmy się doskonale. Stanęliśmy na tem miejscu, gdzie przed setkami lat konali pierwsi chrześcijanie, męczeni w nieczłowiecki sposób, rozszarpywani przez dzikie zwierzęta, gdzie ziemia przesiąknięta była ich świętą i czystą krwią, gdzie nikczemni tyranie upajali się z rozkoszą ich męczeństwem. Przymknęłam oczy i wydawało mi się, że widzę to wszystko, że słyszę jęki konających i straszne wycie lwów i jeszcze straszniejszy — szyderczy śmiech tyrańca. Zimny pot oblał mię na samą myśl o tem, otwierałam oczy — wszystko znikło i tylko księżyc płynął wolno po przestworzu o obliczu bładem, niewzruszonym i tajemniczym.

A. S. (uczenica klasy VII)

Państwowe Gimnazjum Żeńskie w Krakowie.

Z głosów prasy krakowskiej o „Naszej Myśli“.

Zapewne zainteresuje naszych Czytelników fakt ten, jakie sądy i opinie wydała dotąd prasa krakowska o „Naszej Myśli“. Z góry zaznaczamy, iż każdy dotychczasowy numer znalazł w prasie tej bardzo życzliwy dla nas oddźwięk i pochwały. Z braku miejsca notujemy tu tylko niektóre opinie i tak:

„Czas“ (z 23 grudnia 1928) pisze m. in.: „Całość „Naszej Myśli“ przedstawia się nader dodatnio. Charakter pisma jest ideowy“.

„Głos Narodu“ (z dnia 5 stycznia 1929), przytaczając dokładnie i życzliwie treść numeru 2., zaznacza, iż w „Naszej Myśli“ — z poezji umieszczonych wysuwa się pięknością formy i treści wiersz p. t. „Czy słyszysz Chryste“ i „Bajka“... .

„Czas“ (z 14 stycznia 1929) m. in. pisze: „I ten numer (3), jak poprzednie przez nas omówione, świadczy, iż miesięcznik ten nie stał się jednodziwką, „efemerydą“, ale czasopismem, które swą tendencją i poprawną formą językową sięć będzie wśród młodzieży stałe zdrowe ziarno i poglądy...“

„Głos Narodu“ (z dnia 15 stycznia) w artykule M. Czuchnowskiego omawiając „Wystawę Młodej Prasy“, pisze m. in. o „Naszej Myśli“: „...Niektóre pisma (studenckie) zrozumiały postulaty dzisiejszości i podkreślają swój praesenteizm młodych, m. in. „Nasza Myśl“... w Krakowie, dając bardzo aktualne, pulsujące rzeczywistością artykuły, o potrzebie samowystarczalności i organizacji narodowej na polu przemysłu i handlu“.

„Głos Narodu“ (z dnia 17 stycznia) pisze m. in.: „Pismo to posiada wszelkie walory, aby budzić zdrową myśl i zainteresowanie wśród młodzieży „Nasza Myśl“ powinna się rozjechać szeroko poza Kraków i dotrzeć do mło-

dzieży ośrodków prowincjonalnych. Miesięcznik znajdzie niezawodne poparcie tak ze strony młodzieży, jej rodziców i miarodajnych czynników szkolnych...”

„Czas“ (z dnia 24 lutego), pisząc o 4. numerze, dodaje po życzliwych słowach: „Całość numeru owiewa troska o zdrowie moralne i fizyczne młodzieży“.

„Głos Narodu“ (z dnia 25 lutego) pisze m. in.: (o 4. nrze): „Coraz szersze kręgi zatacza „Nasza Myśl“ nie tylko rozmiarami, ale i doborem artykułów, świadczących chlubnie o młodzieńczych poczynaniach Redakcji...“

„Ilustrow. Kurjer Codzienny“ (z dnia 23 lutego) pisze m. in.: „Uczniowie gimn. IV im. H. Sienkiewicza powzięli piękną i niecodzienną myśl: wydawania miesięcznika dla młodzieży szkół średnich, który jest przez młodzież pisany i redagowany... Leżą przed nami cztery numery „Naszej Myśli“ — bo tak się nazywa ów miesięcznik — i z radością stwierdzamy, że wysiłek młodzieży nie poszedł na marne, że piśmisko zrealizowało doskonale jej zamiary. „Nasza Myśl“ odzwierciedla dokładnie życie w gimnazjum, jego radości i troski śmiało pomysły i szczytne zamiary tych najmłodszych. Przemawiają oni wierszem lub prozą atakując śmiało interesujące ich problemy... Sympatycznemu piśmisku — kończy „Kurjer“ — życzymy dalszego rozwoju, radząc, aby i młodzież z innych gimnazjów brała w nim udział“.

Dziękując naserdeczniej Szan. Redakcjom: „Czasu“, „Głosu Narodu“ i „Ilustr. Kurjerowi Codz.“ za tak życzliwe i gorące poparcie naszych poczynaniań młodzieńczych na tej niedocenianej zwykle placówce — korzystamy ze sposobności tu, aby zwrócić się do kolegów swych i ich Rodziców, aby oni **przedewszystkiem** intenzywniej poparli nasze szlachetne plany i dążenia. Jeżeli już **dziś** zasłużyliśmy u innych pism (nie mających z nami bezpośrednich stosunków) na tak gorące poparcie, to tem więcej poparcie to znaleźć powinniśmy wśród wszystkich naszych kolegów i wszystkich ich Rodziców. Niestety dotąd tego pełnego poparcia, wśród najbliższych nam, nie znajdujemy. Jeżeli pismo nasze ma wychodzić, jeśli ma żyć i rozwijać się dalej, jeśli choć w części: Zło ma naprawiać, **wszyscy koledzy solidarnie muszą je wesprzeć**: nie tylko przez czytanie, lecz prenumerowanie. To Wasz, Koledzy obowiązek — koleżeński, nasze zaś prawo do Was się odwołać. Niechże głos nasz nie będzie głosem wołającego na puszczy... Sapienti sat...

Redakcja „Naszej Myśli“.

KRONIKA.

„NASZEJ MYŚLI“ numer 4-ty spotkał się z nader dodatnią krytyką prasy krakowskiej, o czem donosimy na innym miejscu. Także wśród P. T. Grona i Dyrekcji, jakoteż i sfer rodzicielskich numer ten wzbudził żywe uznanie dla naszych prac. Niewątpliwie za temi wyrazami przyjdzie pełniejsze poparcie intencji „Naszej Myśli“, o co najszerzej prosimy wszystkich kolegów.

PODZIĘKOWANIE. Administracja i Redakcja „Naszej Myśli“ wyraża na tem miejscu swe najwyższe uznanie kol. Zb. Chudzikiewiczowi, z klasy VIII b za gorliwe popieranie „Naszej Myśli“ i jej rozpowszechnianie wśród znajomych z myślą najważniejszą dla Administracji: dostarczenia jej funduszków — na nowy numer. Oby w każdej klasie gimn. znalazł się kolega, któryby równie dobrze i skutecznie realizował szlachetne zamiary „Naszej Myśli“.

WPROWADZENIE STENOGRAFJI DO SZKOŁY. Od początku lutego b. r za staraniem Kom. Rodzicielskiego Gimnazjum IV-go wprowadzono do gimnazjum

naukę stenografji dla uczniów od klasy IV do VIII-mej. Utworzono dwa kursy, na które zapisało się 92 uczniów. Grupę pierwszą stanowią uczniowie klasy IV a, IV b i V a, grupę drugą V b, VI, VII i VIII a i b. Lekcje rozpoczęły się w pierwszych dniach lutego w poniedziałki i piątki od godziny 3—5 w gmachu gimn. Jak dotąd, zapal wśród „stenografów“ nie maleje. — Z ramienia Kom. Rodz. uproszony został do prowadzenia tej tak ważnej w życiu nauki skróconego pisma, prof. Władysław Koch. — Redakcja pisma dziękuje Komitetowi, iż w myśl jej życzeń, nauka stenografji została wprowadzona jako przedmiot nadobowiązkowy. Od siebie Redakcja dodaje, iż nauka stenografji na Zachodzie wogóle — dziś jest już przedmiotem obowiązkowym.

MROZY TEGOROCZNE dały się we znaki tak dalece i szkołom, iż musiano je zamknąć na tydzień w II-gim tygodniu lutego. W innych okręgach Kuratorów szkolnych przerwa ta w nauce trwała jeszcze dłużej.

POGŁOSKI O WCZEŚNIEJSZEM ZAKOŃCZENIU ROKU SZKOLNEGO. Doszło do wiadomości naszej, iż tegoroczne półrocze szkolne ma być wcześniej zakończone ze względu na Krajową Wystawę w Poznaniu. Wobec tego zachęcamy Kolegów, by już teraz poczęli myśleć o zdawkach i przykładaniu się do nauki takiej, któraby ich nie zaskoczyła niespodziewanie wobec skróconego półroczka.

WYCIECZKA DO POZNANIA. W związku z mającą się odbyć wycieczką uczniów gimn. IV-go do Poznania na Powszechną Wystawę Krajową, zgłosiło się w Dyrekcji Zakładu do dnia 20 lutego (termin ogłoszony przez Dyrekcję) uczniów 72 z klas od IV do VIII-mej. Uczniowie mogą już obecnie (za specjalnem kwitami) składać swe udziały (ratami) w Dyrekcji Zakładu.

REKOLEKCJE WIELKANOCNE w gimnazjum IV-tym odbyły się w dniach 6 do 8-go marca. Piękne nauki do młodzieży wygłosił Ks. Prof. Van Roy.

KÓŁKO ROMANISTYCZNE GIMNAZJUM IV. Jak się dowiadujemy, powstać ma w naszym gimnazjum, z inicjatywy prof. Łukasika Kółko romanistyczne, które przez odpowiednie referaty oraz lektury, mieć będzie za cel pogłębiać zasób wiadomości swych członków z zakresu (nawet) kultury francuskiej. Referaty już rozdano.

CHÓR MIESZANY Państwowego Gimnazjum Żeńskiego pod kierownictwem prof. Matusikowej oraz Gimnazjum IV-go pod kierownictwem prof. Miksteina wziął udział w popisie, urządzonym staraniem „Związku muzyczno-pedagogicznego“ dnia 10 lutego b. r. W programie odśpiewano „Tanecznice“, „Czenność serce“ oraz „Tam na bloniu“. Całość wypadła bardzo dobrze harmonizując z resztą programu, starannie dobranego i wykonanego, czem wogóle odznaczają się wszystkie imprezy, urządzone przez „Związek muzyczno-pedagogiczny“.

NA KONKURS na wiersz ku czei Matki, ogłoszony przez Kółko T. N. S. W. nadesłano 269 utworów. Sąd konkursowy w składzie: Chrzanowski Ignacy, prof. Uniw. Jagiellońskiego, Przyjemski Feliks, naczelnik Kuratorium, Karol Hubert Rostworowski, poeta, Dr Bogdani Roman (inicjator święta „Dzień Matki“), Józef Wiśniowski oraz prof. A. E. Baliński, prezes Kółka T. N. S. W. przyznał pierwszą nagrodę p. Józefowi Birkenmajerowi z Warszawy (godło „Tu curae requies, tu medicina venis“; drugą p. Marji Fedorowiczowej z Krakowa (godło „Kropki deszczu“); trzecią p. J. A. Galusze, również z Krakowa (godło „Sierota Nr. 13“).

RECYTACJE LITERACKIE W RADJU. Polskie Radio w programach swoich wprowadziło recytacje literackie bądźto w wykonaniu artystów dramatycznych bądź nawet samych autorów. Audycje te są transmitowane przez wszystkie radiostacje Polski; nadawane są przeważnie około godziny 20-tej.

70-LECIE ŚMIERCI ZYGMUNTA KRASIŃSKIEGO. W roku 1859, dnia 23-go lutego zmarł w Paryżu Zygmunt Krasiński, genialny poeta, wielki mistyk, całk

duszą oddany idei chrystjanizmu i gorący patrjota. Autor „Nieboskiej Komedji“, areydziała naszej literatury, „Irydjona“, „Przedświtu“, „Psalatów“ i t. d. Gorący patrjota osobiście prosił Napoleona III o pomoc Polsce i tłumaczył jednak bez skutku, że odrodzenie Polski jest koniecznością dziejową. Umarł na wiadomość o śmierci ojca, gdy zwalony z nóg nieuleczalną chorobą wybierał się, niestety zapóźno, pod gorące słońce Algieru, ostatniej nadziei ozdrowienia. — Od tej chwili mija w roku bieżącym 70 lat.

W 600-LETNIĄ ROCZNICĘ ZWYCIĘSTWA POD PŁOWCAMI. W 1931 roku dnia 27 września mija 600 lat od zwycięskiej bitwy pod Płowcami. Dla upamiętnienia tej historycznej daty, zawiązał się Komitet obchodu 600-lecia zwycięstwa pod Płowcami. Komitet ten zamierza wznieść pomnik na miejscu bitwy, oraz odnowić kościół poklasztorny w Radziejowie, ufundowany przez zwycięzcę, króla Władysława Łokietka, jako votum dziękczynne. Datki można już składać na konto Focztowej Kasy Gszczędności: 66090.

Ze sportu.

W dniu 23 i 24-go lutego b. r. odbyły się na strzelnicy w „Sokole“ doroczne „Wielkie Zawody Sokoła Krakowskiego“.

Na każdą konkurencję przypadały nagrody, ufundowane bądźto przez pp. Przemysłowców, bądź też przez różne Władze. Niestety wśród tych Władz nie było żadnego z gimnazjów krakowskich. Jedynie Kuratorjum ufundowało II-gą nagrodę dla juniorów w postaci nart.

Wyniki w poszczególnych konkurencjach, przedstawiają się następująco:

Strzelanie z broni długiej kal. 22. Punktów możliwych 200:

1) Dr Bunsch 189 punktów, 2) p. Pańków 182 pkt., 3) p. Kawiak 177 pkt.

Strzelanie z broni krótkiej, kal. 22:

1) Dr Bunsch, 2) Inż. Bujwid.

Strzelanie z broni długiej do figurek:

1) Mjr. Rosołowski, 2) Dr Bunsch, 3) Inż. Bujwid.

Strzelanie z broni krótkiej do figurek:

1) Inż. Bujwid, 2) Mjr. Rosołowski, 3) Dr Bunsch.

Strzelanie z broni długiej dla pań:

1) p. Stefanja Ciszoniówna, 2) p. Janina Łepkówna.

Strzelanie z broni długiej dla juniorów. Punktów możl. 200:

1) Rouppert Leszek (gimn. IV) 162 pkt., 2) Wacuch (VIII gimn.) 148 pkt. 3) Kollesa (IX gimn.) 147 pkt., 4) Rybka (IX gimn.) 143 pkt., 5) Roupper Kazimierz (IV gimn.) 143 pkt., 6) Ostrowski Maciej (IV gimn.) 128 pkt., 7) Stan Siedlecki (IV gimn.) 123 pkt. — Dalej postępują: Czyżowski i Wachtel z gimn. IV, a za nimi dopiero reszta uczniów innych zakładów naukowych, oraz członków Przystosobienia wojskowego.

Nagrody za największą ilość punktów otrzymali: Dr Bunsch, oraz Inż. Bujwid.

W stosunku do warunków, to wyniki we wszystkich konkurencjach należy uważać za doskonałe.

Podnieść przedewszystkiem należy znakomity wynik Leszka Roupperta w juniorach (odsadzenie się od następnych o 14 punktów!)

Również wyniki innych uczniów naszego gimnazjum są bardzo dobre. Wszyscy oni bowiem dowiedzieli się o zawodach w przeddzień konkursu! Zaledwie wystarczyło czasu na wypożyczenie Mausera, niestety, o tem, aby wystrzelić z niego choćby po jednej serji dla treningu, mowy być nie mogło z powodu

braku czasu. — Jednakowoż, niechaj to będzie przestrogą dla zawodników, by stając do zawodów, dobrze przedtem potrenowali (choćbyż zarzutów im za nieosiągnięcie lepszych wyników robić nie można, będąc bowiem w VIII klasie muszą myśleć przedewszystkiem o maturze. Rok. (kl. VIII a. gimn. IV).

Kraków, 25 lutego 1929 r.

*

Dla narciarzy.

Każde niemal stowarzyszenie posiada swe przykazania, czy też specjalne prawa. Narciarze też, prócz wielu zwyczajów, mają swoje przykazania, które widzimy umieszczone w jednym z czysto narciarskich pism. I tak: 1) Na wycieczkę ruszać wyspanym, fizycznie nieprzemęczonym, i z odpowiednim ekwipunkiem 2) Droge, która ma być przebyta w danym dniu, przed wejściem dokładnie przepatrzyć na mapie. 3) W czasie podchodzenia torować drogę na zmianę z innymi. 4) Tempo wycieczki stosować do najsłabszego uczestnika. 5) Przy zjeździe jechać tym samym śladem w odstępie 20 do 40 metrów. 6) Nie pozostawać niepotrzebnie w tyle. W razie zbłądzenia nie denerwować się. 7) Iść spać o zmierzchu, wstawać ze świtem.

Tylko, czy ogół narciarzy stosuje się do tych, tak chwalebnych „przykazań“?

Jan Stella - Sawicki (klasa VII).

*

Odnaka za sprawność.

Polski Związek Narciarski, chcąc umożliwić doskonalenie się i utrzymywanie sprawności narciarskiej do jak najpóźniejszego wieku, udostępnia prawie każdemu narciarzowi zdobycie zaszczytnej odznaki sprawności. Są dwie kategorie odznaki: dla seniorów oraz dla juniorów (12 do 18 lat). Każda kategoria posiada trzy stopnie: brązowy, srebrny i złoty. Odnakę można zdobyć tylko raz w roku podczas specjalnie dla konkurencji o odznakę organizowanych imprez. Zdobywanie odznaki możliwe jest wedle kolejności stopni.

O odznakę dla młodzieży ubiegają się następujące kategorie: chłopcy od 12 do 15 lat, i juniorzy od 15 do 18 lat. Chłopcy odznakę brązową mogą zdobyć: osiągnąwszy w biegu 4 klm. w terenie pagórkowatym czas 40 minut, odznakę srebrną, jeżeli trzykrotnie powtórzą normę powyższą. Juniorzy od 15 do 18 lat mogą zdobyć odznakę honorową, osiągając w biegu 9 klm. w terenie pagórkowatym 1:28:0, srebrną w biegu 9 klm. 1:18:00. lub powtarzając trzykrotnie normę wymaganą dla odznaki brązowej. Odnakę złotą mogą zdobyć juniorzy, powtarzając trzykrotnie normy odznaki srebrnej.

Skoki, przewidziane dla juniorów na terenie okręgu krakowskiego będą oznaczane zależnie od warunków śnieżnych.

Narciarze ponad 18 lat mogą zdobyć odznakę za sprawność, osiągając w biegu 12 klm. przepisane normy. I tak: Odnakę brązową w czasie 1:30:24, odznakę srebrną w czasie 1:24:00, odznakę złotą w czasie 1:12:00.

Jan Stella - Sawicki (kl. VII, gimn. IV).

Wycieczka uczniów gimn. IV. do Zakopanego.

Nareszcie! Po długich, a ciężkich cierpieniach, wycieczka nasza doszła do skutku!

22 naszej wiary (sam kwiat młodzieży, jak to ładnie powiedział Jasiek Jasiewicz), pod opieką p. prof. Stanocha, zgromadziło się w piątek, 8 lutego.

o godzinie 11-tej na stacji i po zdobyciu szturmem miejsce w pociągu odjechało do Zakopanego.

Zasadniczo ekspedycja nasza dzieliła się na dwie kategorie: 1) na tych, którzy mieli widoki na kwatery i 2) na tych, którzy żadnych widoków nie mieli.

Na szczęście przy pomocy Boga i współtowarzyszy, ta druga kategoria otrzymała coś w rodzaju widoków na lozom.

Do Zakopanego przybyliśmy w sobotę o godzinie 8 rano. Pogoda niezbyt piękna. Poehmurno, ciepło i cudny świeżo spadły śnieg.

Na dworcu rozstaliśmy się, poczem każdy z nas udał się na śniadanie do swoich kwatery. Następnie wielu z nas udało się na własną rękę na metę wojskowego biegu patrolowego, poczem o godzinie 11-tej zebrałiśmy się znowu razem i poszliśmy na skoki.

Nie tylko ci z nas, co nieraz już widzieli skoki w Zakopanem, ale również i ci, co dopiero teraz poraz pierwszy je oglądali, byli zachwyceni.

Wspaniałe skoki Norwegów, Finów, Polaków, Niemców, Czechów, Szwajcarów i t. d. wzbudzały w nas prawdziwy zachwyt i robiły niezwykle wrażenie.

Popołudnie każdy z nas spędził indywidualnie.

Następnego dnia na naznaczoną na godzinę 9-tą zbiórkę nie stawił się dosłownie niki! Przyczyną tej niesubordynacji szukać należy w tem, że żaden z nas nie mógł się zdobyć na ten niezwykle heroizm, żeby wstać o godz. 8 rano w zupełnie wyziębłym pokoju. (W nocy mroz dochodził „tylko“ do 43° w cieniu!) To nas usprawiedliwia. O godzinie 12-tej znów byliśmy na skokach, które tym razem, z powodu przedłużenia rozbiegu, były daleko dłuższe, a przez to ciekawsze. Najdłuższy skok Norwega Ruuda wynosił 71 m. Polacy jednak zajęli miejsca bardzo ładne, gdyż w kombinacji najlepszy Polak Bronisław Czech zajął 4 miejsce, a w skokach 10-te. W skokach poza konkursem, najdłuższe skoki uzyskali po Ruudzie Polacy: Sieczka, Cukier, Czech i Rozmus.

Z Zakopanego wyjechaliśmy o godzinie 7-mej wieczór. Wszyscy w świetnych humorach, jeden tylko z odmrożonem uchem, jeden z odmrożoną nogą. Przez całą drogę bawiliśmy się doskonale i wstyd wyznać, nie spieszyło nam się wcale do Krakowa. Ba! Nie tylko nam. Pociąg, jakby rozumiał nasze skryte życzenia i włócił się, jak krakowska dorożka, w większych miastach (Sieniawa! Borek!) stojąc po dwie godziny. W Osieleu kola przymarzły do szyn i dopiero interwencja trzech lokomotyw zdołała ruszyć go z miejsca!

Wreszcie, mając 6-cio godzinne opóźnienie przybyliśmy o 5 rano do Krakowa. Naturalnie o pójściu do szkoły nie było mowy. Dnia tego, jak i przez cały ten tydzień było wolne z powodu mrozów.

Janusz Porębski (klasa V b. gimn. IV).

Przegląd filmowy.

Tegoroczny sezon kinowy jest bezwzględnie uboższy i słabszy od zeszłego rocznego. Takich wielkich superfilmów w rodzaju „Metropolis“ jest coraz mniej a powodem tego jest usilna praca Ameryki nad filmem mówiącym. Zresztą nie tylko Hollywood przygotowuje filmy mówione, bo w Anglii i Niemczech weszły one już dawno na repertuar, podczas gdy w Polsce został wyświetlony tylko jeden film dźwiękowy „Skrzydła“, który poniżej omówię.

Ameryka ma bezsprzecznie największą przewagę w świecie filmowym, angażując autorów tej miary, co Emil Jannings i Conrad Veidt.

Widzieliśmy w tym sezonie film wytwórni „Ufa“ p. t. „Szpiedzy“, reżyserji Fryderyka Lange, niezapomnianego twórcy „Metropolisu“. „Szpiedzy“ jest to film o ogromnym artystycznym rozmachu, doskonałym i wprost olśniewającym przeprowadzeniu i wysubtelnionej grze aktorów. Treść trochę zawila i miejscami aż niezrozumiała; w każdym razie film słabszy od „Metropolisu“.

Jannings pokazał nam świetną kreację w obrazie szlachetności i poświęcenia „Niepotrzebny człowiek“. Najlepszym jednak filmem obecnego sezonu był świetny „Ostatni rozkaz“, film nawskróś nowoczesny, o nadzwyczaj oryginalnej fabule. Jannings, jako general rosyjski okazuje się jeszcze bodaj największym tytanem ekranu.

Niestety nie możemy tego powiedzieć o filmach polskich. Wytwórzczość polska opiera się dotąd jeszcze na (przez zagranicę już dawno porzuconym) systemie filmowania aredydziel literatury, i nie chce zrozumieć, że nie każdy „Pan Tadeusz“ jest dobrym scenarjuszem, i że film wymaga zupełnie innych warunków.

„Pan Tadeusz“ jest (według zdania większości polskiej prasy) stanowczo dla polskiego filmu pozycją straconą*). A powodzenie zawdzięcza jedynie Mickiewiczowskiemu napisom, które nawet z ekranu działają na publiczność z mocą sugestywną. Widz, nie znający „Pana Tadeusza“, bezsprzecznie nie mógłby zrozumieć, przeto są dla tego obrazu rynki zagraniczne zamknięte.

Również zostało sfilmowane aredydzioło Żeromskiego „Przedwiośnie“, lecz też o tyle niefortunne, że idea szklanych domów nie została przez reżysera zrozumiana.

Film dźwiękowy „Wings“ (Skrzydła), niema jako film „dźwiękowy“ żadnej wartości, jednak zdjęcia walki powietrznej są doskonałe, jak również dosyć interesująca fabuła.

Obecnie wyświetlany jest film Conrada Veidta „Człowiek śmiechu“ według Victora Hugo.

Alfred Lutwak (kl. VI, gimn. IV).

Dział radjowy.

Telewizja i telefotografia.

Genjalnym bezwzględnie wynalazkiem jest radio. Słuchanie na odległość bez pomocy jakiegokolwiek połączeń, stało się tak powszechnem, że nawet w ubogich domach można często spotkać się z radjoodbiornikiem. Wynalazek ten nie zaspokoił wymagań ludzkości, która zapragnęła także i widzieć na odległość. Jakby to dobrze było, gdybyśmy siedząc w domu, mogli słyszeć i widzieć jakąś operę, transmisję z kina i t. p. Obecnie widzenie na odległość obrazów ruchomych, czyli telewizja, stało się już poniekąd rzeczywistością. Oto w laboratorjach doświadczalnych udało się uczonym stworzyć nowe „oko elektryczne“.

Telewizja nie jest jeszcze jednak tak udoskonaloną, aby mogła zaspokoić wymagania ludzkie i spopularyzować się tak, jak radjotelefonja. Sposób nadawania obrazów ruchomych jest zbliżony do sposobu wyświetlania filmów. Na taśmie bowiem filmowej są poszczególne obrazy stałe, które przesuwają się jeden za drugim z taką szybkością, że w oku ludzkim zlewają się w jedną całość. Podobnie i telewizor odbiera obrazy stałe, postępujące po sobie w takiej szybkości

(Redakcja z sądem tym najzupełniej się nie zgadza. Wyświetlany jesienią r. z „Pan Tadeusz“ najzupełniej zadowolili tych, którzy dobrze znają i odczuwają tekst książki kowy aredydzioła Mickiewicza).

($\frac{1}{16}$ sekundy), że oko widzi jeden obraz ruchomy. Obecnie obrazy, odbierane telewizorem są jeszcze dość niewyraźne i zamazane. Drugą wadą telewizji jest to, że nie można równocześnie słyszeć i widzieć, oraz, że pole widzenia telewizora jest bardzo małe, tak, że można nadawać tylko małe obrazy, jak głowy, sylwetki i t. p.

Znacznie większe postępy zrobiła telefotografia, czyli przesyłanie drogą radiową (drutową) obrazów na odległość, tak, że niektóre stacje nadają regularne obrazy.

Telefotografia czyli fultografia, nazwana tak od nazwiska wynalazcy kpt. Fultona, polega na tem, że na stacji nadawczej znajduje się wałek metalowy, obracający się ruchem śrubowym naprzód, na który nałożony jest oryginalny rysunek, wykonany płynem izolacyjnym na cienkim arkuszu metalowym. Do wałka przyłożony jest sztyft, przewodzący prąd do niego. W czasie obrotu wałka prąd zostaje przerywany w miejscach izolowanych, przez co powstają impulsy prądu, które następnie wysyła stacja nadawcza. Stacja odbiorcza jest prawie tej samej konstrukcji i składa się z dwóch zasadniczych części: prostownika i przyrządu rysującego (wałka), poruszanego mechanizmem zegarowym. Na wałek jest nałożony papier nasączony jodkiem potasu (wilgotny). Taki papier jest elektroczuły i za przepływem prądu ciemnieje w miejscu zetknięcia ze sztyftem. W aparacie odbiorczym znajduje się jeszcze oprócz wyżej wymienionych części, przyrząd synchronizacyjny, służący do regulowania szybkości obrotu wałka odbiorczego od nadawczego. Przy odbieraniu obrazów, na papierze powstają gęste kreski, na dwa milimetrów 5 kreski. Są one grubsze lub cieńsze, co tworzy odcienie na fotografii. Fotografia wielkości 3×13 cm. powstaje w czasie około pięciu minut. Fultograf łączy się równolegle do głośnika, względnie słuchawek. Do wyraźnego obrazu wystarczy silny odbiór na słuchawki, bez względu czy aparatem detektorowym, czy lampowym. Bliższe wskazówki wraz z schematem, zamieszczone w następnym numerze.

Bogatyński Marjan (klasa VII, gimn. IV).

Z filatelistyki.

Do różnych gałęzi kolekcjonerstwa należy także niewątpliwie i zbieranie marek, t. zw. filatelistyka, która w ostatnich dziesiątkach lat wyrosła w obszerną gałąź wiedzy i zdobywa coraz więcej adeptów z pośród najrozmaitszych sfer społeczeństwa.

Podczas, gdy do niedawna, zbieranie marek ograniczało się do wklejania tychże do zeszytów i albumów, obecnie filatelistyka zamieniła się w oddzielną wiedzę, która posiada własną literaturę, podręczniki, katalogi, czasopisma, związki, wystawy i kongresy. Zrozumiano bowiem, że znaczek pocztowy świadczy nie tylko o uiszczonej opłacie pocztowej, ale, że jest także przewodnikiem kultury i oświaty i łącznikiem cywilizacji wszechświatowej.

Obecna filatelja jest gałęzią wiedzy, która mówi nam o różnych sposobach drukowania znaczków pocztowych, kopert stemplowych, kart korespondencyjnych i t. d., uczy o przysposabianiu matryce i klisz, potrzebnych do ich wykonania, mówi o najrozmaitszych sposobach obdzielania znaczków jednego od drugiego (zabkowanie), gatunkach papieru, osobliwościach, odcieniach, gumowaniu rysunków i uchybieniach w wykonaniu tychże (błędodrukach), a również o stemplach pocztowych, sposobach kasowania znaczków, najprzeróżniejszych odcieniach korespondencji, przechodzącej przez pocztę, prototypach znaczków pocztowych, opłatach gotówkowych i t. d.

Dzięki też temu rozwojowi filatelistyki, tworzone są zbiory, nie tylko przez osoby prywatne, ale powstają także muzea filatelistyczne, fundowane przez rządy różnych państw.

Nowym filatelistom dodaje splendoru i ta okoliczność, że pośród nich znajdują się głowy koronowane, a na czele ich stoi król angielski Jerzy V, zapalony filatelista, którego zbiór należy do najpiękniejszych.

Omówiwszy w ogólnych zarysach zasady filatelistyki, pragnę zaznaczyć, że jakkolwiek znaczek pocztowy przedstawia ciekawy dział w dziedzinie kolekcjonerstwa, to jednak nie miał tego przeznaczenia, jak obrazy, sztychy, minjatury, porcelana etc.

Znaczki pocztowe stały się przedmiotem zbierania dopiero pośrednio, tak, jak numizmaty, książki, meble i t. d. Pierwsze powstają specjalnie dla miłośników-zbieraczy, drugie są zbierane dopiero pośrednio, czy to ze względu na treść (książki), czy też wartość (numizmaty, broń i t. d.). Do drugiej kategorii kolekcjonerstwa należy zaliczyć zbieranie znaczków pocztowych. Dopiero, gdy oprócz przyjemności dla jednych, powstały zyski dla drugich, rozwinęła się propaganda i liczba zwolenników filatelistyki zaczęła wzrastać.

Ciąży jednak na filatelistach polskich obowiązek stania na straży kultury tych znaczków pocztowych i obowiązek walki o artystyczny ich wygląd, gdyż rozchodzą się one po całym świecie.

Dobrze się bowiem dzieje, gdy te małe, ładne obrazki idą w świat i mówią do milionów mieszkańców najodleglejszych nieraz zakątków świata, jak wyglądał: Kościuszko, Mickiewicz, Słowacki, jak wyglądają: Prezydent Rzeczypospolitej Polski i jej pierwszy Marszałek Józef Piłsudski i inni siewcy wiedzy i kultury polskiej.

Witold Truszkowski, (klasa VII).

Świt.

Pobladła noc... świt błądy się wsacza
w szare mgły.
— powoli, sennie wstaje dzień...
Z opustoszałych pól ulata cień,
Bowiem już gasną gwiazdek skry
I mrok się z ziemią rozłącza.
Drzewa, jak widma stoją zamyślone...
Tęsknotą drży
ich szept — prócz świtu — słońca czekają...
Może je weźmie pod swoją obronę
Może już dziś — tak codzień szepcą w nieskończone
W smutne, i mroźne dni...

Więc nigdy? Wiosna, nie idzie! — Cicho!... Drzewa lkają...

Olga Kozakówna (kl. VIII. gimn. H. Kaplińskiej).

Wśród nadesłanych książek i czasopism.

W ostatnim numerze „Naszej Myśli“ omówiliśmy zwięźle szereg wydawnictw Krakowskiej Spółki Wydawniczej (ul. św. Filipa 25, lub księgarnia Jagiellońska, Kraków, ul. Wiślna), przyczem stwierdziliśmy, iż wydawnictwa te najzupełniej

dorównują zagranicznym wydaniom arcydzieł literatury, a nawet je przewyższają. Te same zalety krytycznego tekstu, doskonałego komentarza mają nadesłane nam temiki: **Z. Krasieńskiego**: „Psalmy przyszłości“ z dołączoną odpowiedzią Juliusza Słowackiego na 3 psalmy Krasieńskiego — w opracowaniu M. Kridla, dalej **Słowackiego** „Lilla Weneda“ z ideowo łączącym się „Grobem Agamemnona“ w opracowaniu (oryginalnem) M. Janika, wydanie (już czwarte, przejrzane), Anhellego Słowackiego, w opracowaniu J. Ujejskiego, i w trzecim już wydaniu „Poczęcie“ Adama Mickiewicza, ogłoszone do 1824 r., w opracowaniu prof. J. Kallenbacha, jednego z najcenniejszych znawców twórczości Mickiewicza.

Przedewszystkiem jesteśmy w posiadaniu najcenniejszego wydania „Pana Tadeusza“, które znaleźć się powinno w każdym domu polskim. Jest nim wydanie „Krakowskiej Spółki wydawniczej“ w opracowaniu prof. Stan. Pigonia. Obok krytycznego, najpoprawniejszego tekstu, wydanie to, jedyne w swoim rodzaju, obok doskonałych komentarzy do „wierszy „Pana Tadeusza“, zawiera bogaty Wstęp (od 1—160 strony), na który składają się rozdziały: 1. Droga do epopei. 2. Powstanie poematu. 3. Wzrost poematu. 4. Czas i teren akcji. 5. Tradycje literackie. 6. Kompozycja. Akeja główna poematu. 7. Społeczeństwo (w „Panu Tadeuszu“). 8. Przyroda. 9. Liryzm, Humor. 10. Idea poematu. 11. Wydanie poematu. Tekst Epilog. Już te same tytuły rozważań nad „Panem Tadeuszem“ obok najkompletniejszej bibliografji o „Panu Tadeuszu“, świadczą o przejęciu się komentatora i jego uwielbieniu nad „Panem Tadeuszem“. Z tej bogatej bibliografji o „Panu Tadeuszu“ zainteresować nas może (wśród mnóstwo szczegółów) zagadnienie jakie przekłady na obce języki ma dotąd „Pan Tadeusz“. Otóż z zestawienia prof. St. Pigonia dowiadujemy się, iż „Pan Tadeusz“ był dwa razy tłómaczony na język angielski, 3 razy na bułgarski, 2 razy na białoruski, raz na chorwaeki, 2 razy na czeski, raz na Esperanto, raz na fiński, 3 razy na francuski, raz na hiszpański, raz na litewski, raz na łotewski, 4 razy na niemiecki (5-te tłómaczenie spoczywa w rękopisie tłómaczenia Sp. Wukadynowicza, prof. Uniw. Jagiellońskiego, dop. Kur. pisma), 3 razy na rosyjski, 2 razy na ruski, raz na szwedzki i 3 razy na włoski. — Ponadto ciekawą będzie wzmianka, iż Wł. Belza wydał: Początek 1-szej księgi „Pana Tadeusza“ w przekładach na 9 języków europejskich. Są to zebrane przekłady w w. 1—22. I Ks. w językach: angielskim, białoruskim, czeskim, francuskim, hiszpańskim, niemieckim, rosyjskim, ruskim i włoskim. Wydanie „Pana Tadeusza“ w „Bibliotece Narodowej“ przyjęła krytyka z entuzjazmem. — Kto zatem chce dobrze zrozumieć arcydzieła naszej literatury, ten niech czyta i kupuje doskonale, cennie Wydawnictwa „Biblioteki Narodowej“ jako jedyne!

K.

Czasopisma studenckie w Polsce.

Wysłaliśmy **trzydziestu ośmiu** wydawnictwom pism studenckich (tyle otrzymaliśmy adresów), poszczególne numery „Naszej Myśli“ z prośbą o wymianę. Poniżej podajemy spis tych czasopism z różnych ośrodków Rzeczypospolitej tak, jak nas te pisma dochodziły:

1. Warszawa: „**Płomyk**“ i „**Płomyczek**“. Tygodnik ilustrowany dla dzieci i młodzieży Nr. 21—27. R. XIII.
2. Poznań: „**Awangarda**“. Miesięcznik młodych Nr. 1. 2. R. VIII.
3. Sosnowiec: „**Nasz Świat**“. Miesięcznik uczniów gimnazjum państwowego im. B. Prusa i St. Staszycy Nr. 12. R. II.
4. Tezew: „**Znicz**“. Pismo młodzieży gimnazjalnej Nr. 1—2. R. I.

5. Siedlce: „**Hasło**“. Pismo uczniów państwowego seminarjum nauczycielskiego Nr. 1, 2, 3. R. VII.
6. Brody: „**Znicz**“. Miesięcznik młodzieży szkolnej Nr. 1—4. R. I.
7. Krzemieniec: „**Nasz Widnokrąg**“. Miesięcznik młodzieży Liceum Nr. 4. R. IV.
8. Kraków: „**Nasza Droga**“. Miesięcznik uczennic prywatnego seminarjum naucz. im. M. Reja Nr. 1, 2. R. I.
9. Śrem: „**Pierwiosnek**“. Dwutygodnik młodzieży szkolnej gimnazjum generała J. Wybickiego Nr. 3 i 4. R. II.
10. Kraków: „**Świt**“. Miesięcznik uczennic pryw. gimnazjum im. H. Kaplińskiej. Nr. 1. R. III.
11. Częstochowa: „**Ogniwa**“. Miesięcznik, wydawany przez samopomoc państw-seminarjum nauczycielskiego męskiego., samoochron., i miejskie Seminarjum nauczycielskie żeńskie Nr. 4. R. I.
12. Miechów: „**Nasze życie**“. Organ Koła Samopomocy Koleżeńskiej. Nr. 1. R. IX.
13. Leśna Podlaska: „**Łącznik**“. Miesięcznik młodzieży państwowego seminarjum nauczycielskiego im. H. Brzezińskiego Nr. 3. R. II.
14. Jasio: „**Efeb**“, Miesięcznik uczniów państw. gimnazjum im. Kr. St. Leszczyńskiego. Zeszyt 4, 5. R. I.

Powyższe czasopisma dla uczniów gimnazjalnych są do przejrzenia, ewentualnie wypożyczenia w Administracji „Naszej Myśli“.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA.

Humor.

DZIESIĘĆ RAD DLA UCZNIĄ.

1. Bacz, abyś na czas przyehodził do szkoły.
2. Nie bywaj smutny, lecz w miarę wesoły.
3. Książki potrzebne do lekeji, bierz z domu.
4. Cicho koledze podpowiedz — wierz? lepiej nikomu.
5. Pamiętaj słowa Pana Profesora.
6. Unikaj „wpisu“ w księgę Dyrektora.
7. Nie śmieć w swej klasie, okien nie wybijaj.
8. Na pauzie — w kącie herbatę popijaj.
9. Nie otwieraj okien samowolnie w klasie.
10. W największe zimno na nie to Ci, zda się...

(Bo piec rano gorący, szybko klasę zgrzeje,

Więc porzuć takie figle — w „wolnego“ nadzieje).

Te oto dzisiaj daję Ci przestrogi,

Kiedy koleżko zdążasz w szkolne progi,

A choć te Rady w „kalwaryjskim“ rymie,

Właśnie dlatego — każdy je zrozumie.

Niechże Cię wspiera codzien ta zachęta

Doświadczono —

Bolka — **repentna** (z klasy V b. gimn. IV)

ODPOWIEDZI OD REDAKCJI.

P. Kwiecińska w B.: Szarady dobre, prosimy o dalsze i o wyraźniejsze pismo. — **Święcicki:** Rebus dobry, ale proszę go tym razem przerysować.

A. Gnojek: Nie do druku. — **Kłosiński i T. Krupa:** Bilety za łatwe, nie wydrukujemy. — **W. Bieżeński:** Wszystko niedoleżnie zrobione — nie z tego.

J. Frischer: Nie skorzystamy. — **Ali Baba:** Krzyżówka dobra — dziękujemy.

K. i A. Majewscy: Wydrukujemy w numerze 6-tym. — **Ed. ef.:** W miarę miejsca zamieścimy. — **M. Gorba:** Szarady dobre, bilety znane! — **W. Silberbach:** Zadanie za krótkie, prosimy o inne. — **K. Iwanicki:** Wszystko dobre, w miarę miejsca wydrukujemy. — **Autorem wierszy:** „Zimowe sny“ — niezamieszczone z braku miejsca. Prosimy o podobne. „Odpoczynek“ — nieskończona treść i... radzimy czytać wiele, uważać, a szerze, jasno pisać. „Hymn“ — utwór szczerzy i prosty. Forma nienadzwyczajna. Niewydrukowany z braku miejsca. „Początki komedji polskiej“ — ze względu na charakter niniejszego numeru, zamieścimy w następnym. „Złote myśli“ — brak jedności zespolonej. Obraz — zbyt refleksyjny.

Wszystkim WPP., nadsyłającym nam zagadki, szarady, krzyżówki i t. p. uprzejmie dziękujemy i prosimy o dalsze nadsyłanie. REDAKCJA.

ZAGADKI.

Rebus. (Ułożył A. Majewski kl. VI. gimn. IV).

Szarada. (Uł. W. Kwiecińska III kurs Sem. w Bochni).

Pierwsze i drugie to miejsce, gdzie zwykle pobożni
Śpieszą w święta — tak ubodzy, jako też i możni.
Drugie, pierwsze, kiedy podróżować chcecie,
W niebezpiecznych miejscach w głębi wód znajdziecie,
Kędy czasem stercząc nad powierzchnię morza,
Rozbijają statki o swe twarde łoża.
Trzecie wspak plus drugie często kopią myszy
Na polach, pod ziemią, w ostrożności, ciszy.
Wszystko razem do dawnej należy przeszłości,
Lekturę bardzo ważnej dla dziejów ludzkości.

Zagadka. (Uł. Zb. Werndl kl. IV B.).

Gdy byłem żywy, żywiłem żywych,
Teraz nie żyję przez ludzi zdrażliwych.
Po żywych chodzę, żywych noszę,
Kto ja jestem, zgadnąć proszę.

Zagadka. (Uł. Torbe kl. IV B.).

Niema w Szwecji lecz jest w Grecji,
Niema w Podolu lecz jest w Tyrolu,
Niema we Lwowie lecz jest w Krakowie,
Niema go w wodzie lecz jest w ogrodzie,
W rzece, w strumyku znajdziesz chłopczyku.

Logogryf. (Uł. Wł. Szwabowicz kl. VIII B).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Pionowo: 1) Drzewo. 2) Podwórze. 3) Działanie. 4) Członek rodziny. 5) Instrument muz. 6) Imię żeńskie. 7) Zwierze. 8) Spis rzeczy. 9) Uczy moralności. 10) Tytuł dzieła powieściopisarza polskiego. 11) Okres czasu. 12) Część twarży. 13) Przewodnictwo. 14) Kwiat.
Wyrazy czytane poziomo (×) dadzą imię i nazwisko historyka z XIX wieku.

(Ul. Wł. Greszezuk VIII B)

A	N	M	N	C	K	O	L
A	Y	J	I	I	Ś	I	M
Z	R	A	Y	P	Ł	I	D
Ż	Z	I	F	I	S	O	E
E	C	E	S	P	M	Z	E

Ruchem konika odczytać zdanie do którego powinien się zastosować każdy czytelnik „Naszej Myśli“.

Termin nadsyłania rozwiązanych zagadek upływa dnia 30 marca b. r.

Rozwiązania zagadek z numeru (4)-go „Naszej Myśli“.

Bilety wizytowe: Aptekarz — lekarz — bakałarz — księgarz — urzędnik — kominarz — czeladnik — krawiec królewski — Agronom-Rządca.

Rebus: Wszyscy studenci czytają „Naszą Myśl“.

Zadanie konikowe: Miesięcznik gimnazjalny „Nasza Myśl“.

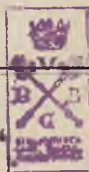
Dostawianki: 1) obraz — 2) Konański — 3) Kordjan — 4) Mleko — 5) Kraków.

Kwadrat magiczny: Rubin — uroda — Bolek — ideał Naktó.

Szarada: Ko—ta—ra.

Logogryf: Brana — Brodąty — Droga — Tomsk — Spa — Bal — Kanał — Batoł — Hak — Udo Brema — Brema — Prusacy — Cezar.

Dobre rozwiązania nadesłali Kol. Tyran, Wadler, Święcicki.

Apel do kolegów i czytelników „Naszej Myśli“

Niedość czytać „NASZĄ MYŚL“, trzeba ją nadto wesprzeć przez stałe prenumerowanie i zainteresowanie Kola swych znajomych i krewnych, którzy Wam, koledzy, nigdy nie odmówią poparcia. Tem więcej w tym względzie, iż numer „NASZEJ MYŚLI“ (obecnie zwiększony) kosztuje bagatelną cenę, bo tylko 50 groszy. — Więc **prenumerujcie „NASZĄ MYŚL“**, która jest i być powinna na przyszłość naszą i waszą chlubą. Niech nikt nam **miesięcznie** nie odmówi 50 groszy — na cel szlachetny: wydawania gimnazjalnego pisemka, które łączy do wspólnego Dobra.

Redakcja i Administracja.

P. T. KORESPONDENCI!

Prosimy o nadsyłanie rękopisów: a) czytelnych (w miarę możności pisanych na maszynie), b) pisanych na jednej stronie arkusza, c) z pełnym nazwiskiem i imieniem (dla Redakcji); do druku może być pseudonim.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian w nadsyłanych artykułach. — Rękopisów nadsyłanych nie zwraca się.

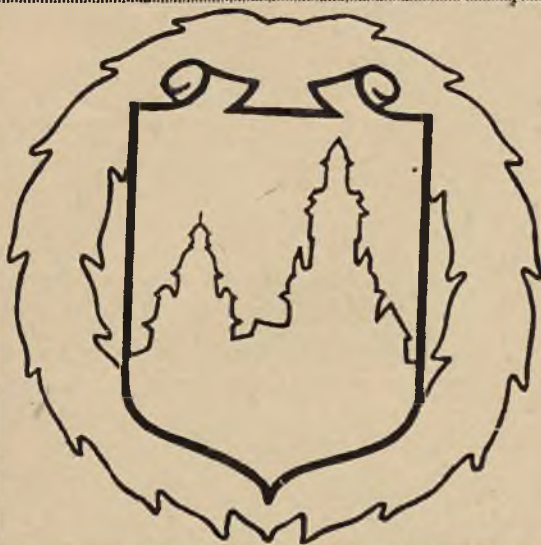
Miesięcznik „NASZA MYŚL“ wychodzi między 10—15 każdego miesiąca

Redakcja i Administracja „Naszej Myśli“ — Kraków, Głmn. IV. im. H. Sienkiewicza ul. Krupnicza 1. 2

Redaktor „Naszej Myśli“: **Stan. Szpilczyński**. — Admin. **H. Frankiewicz**.

Kurator czasopisma: **Prof. Wład. Koch**.

Nakładem Komitetu Rodzicielskiego, Głmn. IV. im. H. Sienkiewicza w Krakowie.

Polska Fabryka Pieczęci

kauczukowych i metalowych
tablic, odznak, herbów
≡ monogramów ≡
dla Szkół, Zakładów,
Urzędów i Stowarzyszeń
ceny niższe.

ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-
RYTOWNICZY

J. WALENTA

Kraków, ul. Sławkowska 3.
(Hotel Saski).

DROBNER

PLAC SZCZEPAŃSKI

ARTYKUŁY GOSPODARCZE
W WIELKIM WYBORZE

E. CZAPLIŃSKI

Skład Papieru

i przyborów szkolnych.

Kraków, ul. Szewska L. 2.

ZDOLNY KOREPETYTOR

obejmuje lekcje

z zakresu od klasy I—VIII
(niemieckie).

Zgłoszenia do Redakcji „Nasza Myśl“.

PRACOWNIA CZAPEK

ZWIĄZKU PARCY POL. KOBIEC. KRAKÓW, PLAC SZCZEPAŃSKI L. 3.

poleca:

czapki studenckie — berety — kapelusze szkolne — czapki
akademickie — korporacyjne — pływackie — narciarskie —
cyklistyczne — krakuski, oraz bieliznę męską i chłopską.

Tow. Handl. **REIM** Sp. z o. o.
Kraków, Tel. 0020 Rynek 37.

Farby, lakiery, pokosty.
Farby artystyczne, plasteliny.
Wszelkie przybory do sportu
zimowego i letniego.
Mydło, perfumy, wody kolońskie.

PRZYBORY SZKOLNE
J. F. FISCHER

RYNEK A—B
KRAKÓW.

NAJPIĘKNIEJSZE BARANKI CUKROWE NA ŚWIĘTA WIELKANOCNE

POLECA

FABRYKA
PIERNIKÓW **ANTONI ROTHE**
KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 20.

ROK ZAŁOŻENIA 1879.

ROK ZAŁOŻENIA 1879.

ZAKŁAD ARTYSTYCZNEJ REPRODUKЦИИ
FOTOTECHNICZNEJ

STANISŁAWA WELANYKA

w Krakowie, ul. Sławkowska L. 14.

Zakład wykonuje: wszelkie klisze ilustracyjne w cynku,
mosiądzu i miedzi do pism, wydawnictw i dzieł naukowych.

SPECJALNOŚĆ:

klisze trój- i więcej barwno, kruszkowe i siatkowe na akcie,
etykiety, karty korespondencyjne, tablice poglądowe, repro-
dukcje z obrazów olejnych, pastelowych, akwarelowych,
grospekty, ezuliny, godła i t. d.

